

Інформаційний лист «Статус захисту S»

- Статус захисту S дозволяє особам, яких це стосується, отримати швидкий захист в Швейцарії без бюрократичних зволікань і без застосування звичайної процедури надання притулку.
- Особам, які отримують цей статус, надається дозвіл на проживання S ([art. 45 OA 1](#)). Його термін дії обмежений одним роком і може бути продовжений. Після принаймні п'яти років особи під захистом отримують вид на проживання B, дія якого закінчується в той момент, коли тимчасовий захист знято ([art. 74 LAsi](#)).
- Статус захисту S надає право на проживання, дозволяє його отримувачу здійснювати возз'єднання сім'ї, а також дає – так само, як і особам, яких тимчасово прийнято – право на житло, допомогу та медичне лікування. Діти можуть ходити в школу.
- Особи, які отримують статус S, можуть мандрувати за кордон, а тоді повертатись в Швейцарію, не питаючи на це дозволу у влади ([art. 9, al. 8, P-ODV](#)).
- Особи, які отримують статус S, мають право на соціальну допомогу та можуть відразу займатись прибутковою діяльністю, яка дозволена владою (включно з незалежною підприємницькою діяльністю).
- Конфедерація переводить кантонам загальну грошову суму 1 для кожної особи, яка отримала статус S ([art. 22 OA 2](#)). Ця грошова сума складається з трьох частин: перша стосується оплати за проживання, друга – всіх витрат, пов'язаних з соціальною допомогою, третя – внесків на медичне страхування тощо.
- Статус захисту S – це статус, який орієнтований на повернення. Конфедерація створює сприятливі умови для повернення зацікавлених осіб (cf. [art. 67 LAsi](#)).
- Статус захисту S було створено в контексті повного перегляду Закону про надання притулку в 1998 році, коли війни в Югославії спричинили масовий виїзд населення з країни.

1. Застосування статусу захисту S

Статус захисту S надає захист на основі простої приналежності до певної групи (див. ч. 2 «Визначення групи осіб під захистом»). Приналежність до визначеної групи здійснюється в межах спрощеної процедури, яка використовує певні етапи звичайної процедури надання притулку (наприклад, реєстрація запиту, контроль безпеки, підсумкове слухання, перевірка приналежності до групи осіб під захистом).

Якщо після п'яти років Федеральна Рада все ще не зняла тимчасовий захист, особа під захистом отримує від кантону, до якого її приписали, вид на проживання B, дія якого закінчується в той момент, коли захист знято ([art. 74 LAsi](#)).

Особи, які явно підпадають під категорію біженців через ризик індивідуального переслідування або через іншу причину, згадану в Конвенції про статус біженців, розглядаються в межах звичайної процедури надання притулку.

2. Визначення групи осіб під захистом

Статус захисту S застосовується до категорій наступних осіб:

- a. громадяни України в пошуках захисту та члени їхніх родин (партнер, неповнолітні діти та інші близькі родичі, яких вони повністю або частково забезпечували в момент втечі), які жили в Україні до 24 лютого 2022.
- b. особи з іншим громадянством або без громадянства в пошуках захисту, а також члени їхніх родин, як було перераховано в параграфі (a), які отримали національний або міжнародний статус захисту в Україні до 24 лютого 2022.
- c. особи з іншим громадянством або без громадянства в пошуках захисту, а також члени їхніх родин, як було перераховано в параграфі (a), які можуть довести за допомогою дійсного дозволу на перебування на короткий термін або виду на проживання, що вони мають право на легальне перебування в Україні та не можуть безпечно й на довгий термін повернутись в рідну країну.

Визначення групи осіб під захистом, яке використовує Швейцарія, орієнтується на подібне визначення Європейського Союзу.

3. Законодавча база статусу захисту S

Інструмент тимчасового захисту був створений в контексті війн в Югославії, коли Швейцарія стикнулася з великим потоком осіб в пошуках захисту. З часів повного перегляду Закону про надання притулку в 1998 році цей режим захисту вписаний в закони.

4. Особа зі статусом захисту S

- Особам, які отримують статус S, надається дозвіл на проживання S (art. 45, OA 1, RS 142.311). Його термін дії обмежений одним роком і може бути продовжений. Після принаймні п'яти років особи під захистом отримують вид на проживання B, дія якого закінчується в той момент, коли тимчасовий захист знято ([art. 74 LAsi](#)).
- Особи, які отримують статус захисту S, можуть **мандрувати за кордон**, а тоді повертатись в Швейцарію, **не питаючи на це дозволу у влади** (art. 9, al. 8, P-ODV). Згідно з рішенням, прийнятим Федеральною Радою 11 березня 2022, особи під захистом не потребують візи на повернення, тому що вони можуть вільно мандрувати (cf. art. 9, al. 8, P-ODV).
- **Протягом перших трьох місяців після прибуття до Швейцарії** особи під захистом в принципі не мають права займатись прибутковою діяльністю. Завдяки статті 75 Закону про надання притулку Федеральна Рада може приймати менш суворі умови стосовно цього часового терміну. **Таким чином, особи під захистом віднині повинні мати змогу займатись прибутковою діяльністю без попереднього часу очікування** (art. 53, al. 1, P-OASA). Дозвіл займатись

тимчасовою прибутковою діяльністю в якості найманого працівника може бути виданий, починаючи від дати надання статусу захисту S. **Навіть більше, особам під захистом відтепер також тимчасово дозволено займатись прибутковою діяльністю в якості незалежного підприємця**, якщо дотримано умов, описаних в статті 19, параграфах (b) et (c) федерального Закону про іноземців та інтеграцію (LEI) (art. 53, al. 2, P-OASA). В такому випадку дозвіл знов-таки може бути виданий, починаючи від дати надання статусу захисту S. Умови дозволу на ведення незалежної підприємницької прибуткової діяльності також було модифіковано для осіб, які отримують статус S. Наприклад, умову щодо економічних інтересів країни в статті 19, параграфі (a) Закону про іноземців та інтеграцію (LEI) було викреслено. Так само не мають сили і квоти. Проте з іншого боку, кантони повинні перевіряти, що дотримано фінансових умов та умов необхідних для ведення справи. Вони також мають переконатись, що зацікавлені особи мають достатнє та незалежне джерело доходу. Таким чином вони можуть долучитись до того, щоб незалежні підприємці мали фундамент, який забезпечить успіх їхньої справи. Метою цього є створити базові умови, які сприяють тому, щоб зацікавлені особи могли швидко зайнятись прибутковою діяльністю і, як наслідок, бути фінансово незалежними. До того ж зобов'язання отримання дозволу надає кантонам можливість захищати задіяних осіб проти можливих випадків експлуатації.

Умови дозволу щодо здійснення прибуткової діяльності керуються Законом LEI. Дозволи видаються кантонами. Запит повинен бути зроблений роботодавцем. Згідно зі статтею 30, пунктом 1 Закону про іноземців та інтеграцію (LEI) можна не застосовувати звичайні умови дозволу (art. 18 à 29 LEI). Ця можливість дозволяє використовувати більш щедре регулювання, ніж мінімальні передписи, передбачені в директиві Європейського Союзу (порів. пункт 6 «ЄС захисний статус 2001/55»); регулювання, згідно з яким система національних преференцій є можливою. Лише умови оплати і умови праці осіб під захистом повинні бути перевірені для того, щоб забезпечити захист проти зловживань та соціального демпінгу (art. 53, al. 1, OASA).

5. Реалізація статусу захисту S

Кантони отримують від Конфедерації **загальну грошову суму 1** для осіб під захистом протягом дії тимчасового захисту до його відміни або зняття (але максимально п'ять років, рахуючи від надання тимчасового захисту і до моменту, коли зацікавлена особа отримує вид на проживання) (art. 20 de l'ordonnance 2 sur l'asile, OA 2).

Якщо після п'яти років Федеральна Рада все ще не зняла тимчасовий захист, особа під захистом отримує від свого кантону вид на проживання, дія якого закінчується в той момент, коли захист знято (art. 74, al. 2, LAsi). Конфедерація переводить кантонам **половину загальної суми 2** (art. 26 OA 2) та грошову суму на інтеграцію для осіб під захистом, які мають вид на проживання (тобто через п'ять років проживання).

Статус захисту S є **статусом, який орієнтований на повернення**. Стаття 67, пункт 2 Закону про надання притулку (l'art. 67, al. 2, LAsi) передбачає, що Конфедерація повинна співпрацювати з державами походження або вибуття, з іншими приймаючими країнами та з міжнародними організаціями для того, щоб створити сприятливі умови виїзду без небезпеки для осіб в пошуках захисту.

Конфедерація не переводить грошові суми на інтеграцію для осіб, які отримують статус захисту S, тому що не існує жодної правової бази для таких переводів. На противагу, Конфедерація полегшує соціальну та професійну інтеграцію цих осіб, дозволяючи дітям відразу отримувати шкільну освіту, а дорослим займатись прибутковою діяльністю. Конфедерація та кантони оцінюють потреби людей, яких це стосується, щодо навчання мов для того, щоб заохочувати їхню інтеграцію. Кантони можуть передбачити інші послуги щодо інтеграції.